

BRA TRSTV 6

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 51/2010

*tančit,
NEBO MÍT KAMENNOU TVÁŘ?*

*Kam z vršku? Ani ryba, ani rak?
Okno nad Prahou Hope*

Úvodník: Uvolněte se, prosím!	Marie Medková	2
Uzdravení jako metafora odpuštění	Magdalena Ondrová	4
Tančit, či mít kamennou tvář?		
• Tancuj, křič a zpěvuj!	Jaroslav F. Pechar	5
• Kristus vykoupil i city	Martin Grombiřík	7
• Plačte s plačícími	Leonardo Teca	9
SOS rodina Plzeň - Rokycany a zpět; Projekty Diakonie	Pavel Hanych	10
Sexualita je dobrý Boží dar - reakce	js	11
E-BULVY: Herlíkovické jezírko vydalo své tajemství	čtenář	17
Univerzální uklízeči v Horském domově	Okrašlovací spolek HD	18
Kdo to zařídí, kdo je pozve???	Kateřina Erdingerová	19
Kam z vršku?; duchovní povzbuzeníčka	Marie Medková	20
Církev za hranicemi: Život v centru dění	Noemi Matějková	21
Když si děda...: Až do smrti?	Alžběta Matějovská	22
Bible prochází žaludkem: Ani ryba, ani rak!	Klára Schneiderová	23
Oko nad Prahou; recenze	Ester Hubená	24
Já to doufejme nák zmáknú; recenze	Klára Schneiderová	25
An American's view: Hope	Barb Iverson	24
Všimli jsme si	Olcha Richterová	26
I evangelíci sportují !!!; zprávy	Tomáš Groll	27

Autor obálky: Poldislaf

Ilustrace str. 3: Daniela Toullová

UVOLNĚTE SE, PROSÍM!

Marie Medková

K víře emoce patří. Radost, pochybnost, (ne)spravedlivý hněv, strach... Víra vyžaduje celého člověka. O tom není pochyb.

Spor ale už může být veden o to, do jaké míry mají být tyto emoce vidět. „Kam až a kam dál o krok ani“ se většinou odvíjí od kulturních souvislostí a atmosféry ve sboru. Každý by se jistě podivil, kdybych při zpěvu známé písně „Dobře staví, kdo zná a ví“ začala „na druhou“ tleskat, nebo se dokonce postavila a v intencích rytmu rozhoupala boky. Evangelická obočí ledaskde zvedne i pouhé prosazování čardášové rytmiky této veselé písně. I obočí ovšem vyjadřuje emoce. A to je právě to.

Jaké emoce projevujeme v souvislosti se

svou vírou a v kostele? Radost a údiv nad vzkříšením? Náklonnost a soucit se sestrou z třetí lavice vpravo? Pochybnosti, které cloumají naší vírou? Spravedlivý hněv nad neúčtou k člověku? Nebo spíš nechuť vůči farářům? Pohrdání jeho kázáním? Únavu z práce pro sbor a církev? A jaký typ emocí převažuje?

Zkuste si nakreslit obrázek emocí, které souvisí s vaší vírou a s vaším sborem.

Už máte? A jste spokojeni? Naštěstí se s emocemi dá pracovat. Docela dobře, protože na ně máme mít velký vliv. Záleží na tom, čeho si na skutečnostech všímáme, čemu dáváme větší nebo menší váhu, kam a kým se necháme unést. ■

Zpívej dnes píseň chval, tom

HUNGRY I COME TO YOU

CAUSE I KNOW YOU SATISFY, I AM

Better in one day in your courts than thousands el

POMÁJIVÝM NÁS NEKOUPEM

Majesty, your grace has found me

empty handed but alive in your hand

ěš i tvá píseň zní, jako trylky skřivání

STUP DO BRAN NEBESKÝCH

i can only imagine what it wi

when i walk by your side

JSME KOUPENI KRVÍ BERÁNKA, NA MÍSTĚ ZVANÉM GOLGOTA

OTROKY HŘÍCHU NEMUSÍME DÉLE BÝT

I was made to love yo

I was made to Find

I was made just for y

made to adore you

chválím z celého srdce

UZDRAVENÍ JAKO METAFORA ODPUŠTĚNÍ

Magdalena Ondrová

Mk 1,21-28

Když slyšeli návštěvníci synagogy Ježíše, užasli nad jeho učením, protože "učil jako ten, kdo má moc a ne jako zákoníci". Ježíšova slova na rozdíl od mluvení zákoníků působila, byla přesvědčivá. Kdy řeč něco působí a kdy je naopak zcela bezmocná? Prostřednictvím řeči může člověk něco podstatného sdělit, postihnout, hledat způsob, jak něco důležitého vyjádřit. Pokud takto zachází s řečí, může se mu většinou něco nového odkrýt. S řečí lze ovšem také úspěšně manipulovat a zneužívat ji pro své cíle. S řečí se ale také velmi často zachází zcela bezmyšlenkovitě, jenom se tak hluchými slovy zahušťuje prázdnota. Řeč bez myšlení připomíná množství zbytečného zboží, které se často již na obchodních pultech stává odpadem.

Podobně různé jsou však i způsoby řeči o Bohu. Církev není uchráněna žádně z těchto deformací řeči jen proto, že mluví o Bohu. Naopak. Například náboženství sestávající z hotových odpovědí, pouček, příkazů a zákazů, tedy náboženství, které se dá pouze zkoušet jako školní předmět, je neosvobuzující a bezmocné. Takové bezmocné náboženství často reprezentují v evangelijních příbězích právě zákoníci.

Ježíšova slova, na rozdíl od jejich způsobu řeči tedy působí. Ne však pouze úžas. "Co je ti do nás Ježíši Nazaretský, přišel si nás zahubit?" I to je reakce, kterou Ježíš svým učením v synagoze vyvolal. Někteří žasli, posedlý se bál. Ježíš ho ohrozil, zasáhl. Ale to je přesně to, co Ježíš chtěl: chtěl své posluchače zasáhnout, chtěl, aby jeho řeč působila. A posedlý člověk se začal bránit, protože mu byla Ježíšova slova krajně nepříjemná.

Uzdravení posedlého člověka v tomto příběhu totiž není jen doplňující epizoda, něčím navíc, co se kromě Ježíšova učení v synagoze stalo. Je naopak klíčem k pochopení smyslu Ježíšova učení. Z reakce posedlého můžeme vidět, co Ježíšovo učení působí. Konkrétní obsah Ježíšových slov neznáme, ale víme, že obsahem jeho učení byla zvěst o božím království a výzva k pokání. Tedy výzva k určité aktivitě směřující k osvobození. A právě tohoto osvobození se posedlý člověk bojí.

Co je to vlastně posedlost? Na člověku cosi sedí, dusí ho, deformuje a ovládá jej. Posedlý není sám sebou, je ovládán svou posedlostí, ať už je jakéhokoli druhu. Sama posedlost se pak zuby nehty brání, protože chce ovládat vše a správně tuší, že osvobození člověka bude znamenat její konec.

A Ježíš? S posedlostí nediskutuje. Známe Ježíše v mnoha disputacích a rozhovorech. Ale ne v tomto případě. "Mlč a přestaň!" Žádné vysvětlování, žádná diskuse, ale konflikt. "Nečistý duch jím zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel". To není žádné laciné pseudohumanistické diskutování s každým, kdo něco plácá. To je nesmiřitelný boj, po kterém člověku většinou zůstávají šrámy.

V určité situaci tedy reaguje člověk na Ježíšovo uzdravování, na nabídku svobody strachem a obranou. Cesta k uzdravení pak vede přes vnitřní konflikt člověka, přes rozlišení mezi posedlostí a člověkem samotným, přes "oddělení" posedlosti od člověka. Což je nelehký zápas. Ovšem přesně tento zápas je jedním z kroků vedoucím k odpuštění. Uzdravení v tomto příběhu je totiž především metaforou odpuštění. ■

TANCUJ, KŘIČ A PROZPĚVUJ!

Jaroslav F. Pechar

Církev, tedy „eklésia“ – toť společenství těch, kteří slyší Boží volání a jdou za ním. Takto se lidé setkávají již od biblických časů. Všude tam, kde lidé tak či onak zaslechli Boží hlas, tam přicházejí, scházejí se. V jejich srdcích se v takovém okamžiku sráží dva naprosto protichůdné pocity. Na straně jedné je to bázeň a třesení, protože se setkávají s někým, kdo je nebetyšně převyšuje. Proto padají na kolena, staví oltáře, klaní se a obětují. Z generace na generaci předávají to, co prožili, snaží se to zachytit, popsat, zobecnit. Snaží se porozumět a předat dál.

Na straně druhé je to jástot a radost, protože nám tento Bůh nějak pomohl. Bůh se k nám sklání – tak tedy tancuj a křič, prozpěvuj! Setkali jste se kdo s nějakým Hospodínovým bohatýrským

činem? Chvalte ho tedy zvukem polnice, chvalte ho harfou a citarou, chvalte ho bubnem a tancem, chvalte ho strunami a flétnou... (Ž 150)

Důraz na ten první pocit, ten z tradice naší církve známe. Důraz na Boží svatost, Boží jinakost. Vážné tváře a tiché soustředění. Snaha porozumět Boží vůli a přiměřeně na ni odpovědět. Ale kam zmizela radost?! Kde je taneční rej, kterým Miriam oslavovala vyjití z Egypta (Ex 15,20)? Zaspíváme si, že „Úzkostmi moře Rudého, prošli jsme v jeho síle...“ (Svítá 373 / EZ 667),

ale tím to skončí. Když se vrací Jiftách (Sd 11,34) či David (1Sam 18,6) z vítězných bitev s nepřítelem, ženy tančily radostí, aby oslavily toto vítězství – budeme i my někdy slavit vítězství nad hříchem takto? Víme, že ještě za časů Ježíšových přední muži z lidu slavili slavnost stánků tancem, a to na nádvoří chrámu dokonce se zapálenými pochodněmi.

Tancem děkovali za úrodu – což takto oslavit na podzim Neděli díkůčinění? I prorocký výhled na budoucí Boží slítování je spojen s tancem (Jr 31,4): Znovu tě zbudují a budeš zbudována, panno izraelská. Znovu se ozdobíš bubínky a vyjdeš k tanci s těmi, kdo se smějí. A opět nejen ženy! Jeremijáš dodá, že ti, kdo se budou v tanci radovat – to bude nejen panna ale i jinoši a starci. (Jr 21,12n).

V hebrejštině bychom napačítali osm různých výrazů pro tanec a je příznačné, že králíctví o tanci mluví jen na dvou místech a to těch „špatných“. V souvislosti se zpoňanštělým křepčením okolo zlatého telete a v souvislosti se Salome a useknutou hlavou Jana Křtitele... Tohle někde v nás zůstalo. My na tyto vnější, entuziastické projevy nejsme. O Davidovi křepčícím před truhlou smlouvy (2Sam 6,14) můžeme kázat, můžeme si zaspívat, že David skákal radostí, tak, jak hudba hrála (Svítá 161 / EZ 610) – ale sami se nezapojíme! Překla-

datelé Bible kralické viděli v tanci cosi nemravného. Tohle bylo i v naší církvi – stačí si jen pročíst Bratrstvo v dobách, kdy se ještě jmenovalo „Šťastné mládí“.

My jsme dnes někde jinde. Církev si prošla přelomem 80. a 90. let a s více či méně skrývanou ostražitostí sleduje jakékoliv „rozjuchané“ projevy zbožnosti. Někdy tehdy se z pojmu „náboženský prožitek“ se stalo sprosté slovo, či šiboleť, kterým se odlišoval „starý dobrý tradiční evangelík“ od „káesáků“, „charoušů“, „vodoživoťáků“ a dalších – suma sumárum od těch, co své osobní rozpoznání nadřadili nad tradici. Nad to, co tvořilo po staletí pevnou součást evangelického křesťanství. Vlna opakovaných křtů byla jen ta příslovečná špička ledovce, která ukazovala, že pod hladinou se skrývá cosi mnohem většího, zásadnějšího – spor o hodnotu právě toho náboženského prožitku. Je to něco, co má vůbec hodnotu? Dá se o prožitek opřít v okamžiku pokušení a zkoušek? Je prožitek přenosný? Jistě, že v Bibli to je a lidé v Bibli mají nějaké náboženské prožitky – ale je to něco, po čem měli toužit? A máme po něčem takovém toužit my? Může a má se stát náboženský prožitek cílem? Osobně si myslím, že jako jeden z cílů je to cíl dobrý.

Karel Rahner prohlásil, že křesťan zítřka bude buď mystik, nebo nebude vůbec. V pravdě prorocky viděl nejen touhu po prožitku, ale i (znovu)objevení toho, že se můžeme a máme setkávat nejen s dobrými Božími dary, ale přímo se samotným Bohem. Zároveň je však potřeba ohlídat, abychom nespadli do opačné krajnosti blouznivců, kteří budou za pravdivé považovat jen to, co „sedne“ jim samým, a budou se přitom ohánět osobním zjevením, darem Ducha svatého, darem prorocství apod.

Je potřeba udržet toto napětí, neustále bojovat tento zápas mezi dvěma dobry, které se stanou zlem, pokud jedno nad druhým zvítězí – osobní náboženský prožitek a Písmo s tradicí církve. Mezi subjektivitou a objektivitou. A znovu opakují – obojí je dobré, ale jen tehdy, pokud je

presbyteriánský kostel ve Westminsteru

vyvažováno tím druhým.

Musíme vyvažovat dva stále přítomné extrémny. Na jedné straně hodit Boží Slovo, Písmo, Zjevení do jednoho intelektuálního pytlíku – a jsme v osvícenském protestantizmu. Na straně druhé jsou husitští adamité či Blouznivci našich hor od Antala Staška. Jedno i druhé je extrém, právě to zmíněné zlo, které vznikne absolutizací na úkor opačné možnosti. Dokážeme-li ale neustále vyvažovat, poměřovat osobní prožitek Písmem a zároveň poměřovat hodnotu církevní tradice tím, nakolik nás ještě oslovuje a má nám co říct, v takovém případě je obojí dobrým stromem, který vydá i nám dobré ovoce. ■

Emoce v bohoslužbách

Špatné zkušenosti s protireformační katolickou pompézností doby dávné a s charismatickým hnutím doby nedávné nás naučily být vůči emocím v bohoslužbě ostražitými, ba podezřívými. Pokusy o liturgické oživení tak často obviňujeme ze snahy nalákat do církve nové duše příslibem nevšedních emocionálních zážitků tam, kde se nám nedaří oslovit potenciální konvertity či duchovně vlažné zvěstným kázáním nebo příkladem křesťanského života. Liturgie ovšem v první řadě nepracuje s emocemi, nýbrž se symboly. Symboly mohou emoce vyvolávat, ale není to jejich hlavní účel; symbol nám chce umožnit dotknout se onoho „důležitého, očím neviditelného“, na co je náš rozum krátký.

Ani emoce jako takové nejsou nic negativního, Kristus vykoupil celého člověka, nejen jeho rozum, ale i city, nevědomí a tělo. To vše k člověku patří a patří to i do bohoslužby. Koneckonců řada evangelických písní je silně emocionální (místy až k sentimentu). Samozřejmě je špatné, když se člověkem pomocí citů manipuluje. To však vůbec nemá co dělat s liturgií bohoslužeb. Manipulace s city jsem zažil i na bohoslužbách „prostých“, dokonce i na těch „kravačáckých“.

Tleskat v kostele?

Osobně bych řekl: „ano i ne“. V naší kultuře je zvykem potleskem odměňovat zdařilý výkon; s tímto mám u bohoslužeb jisté rozpaky, a to i u vystoupení dětí – pokud se třeba dětská vánoční hra odehrává v rámci bohoslužeb, je to ze strany dětí forma zvěstování (dětí se tak vlastně stávají „kazaletí“ vánoční zvěsti), jejímž účelem není primárně podat perfektní výkon. Podobný případ se týká třeba i kostelního varhaníka – jeho úkolem je povznést věřící k Pánu Bohu a nikoliv předvádět nějaké bravurní

technické exhibice, ani v jeho případě není shromáždění „publikum“. Pro oceňování výkonu může sloužit besídka (v případě dětí) nebo koncert (v případě varhaníka), oboje mimo bohoslužbu. „Kulturní vložky“ do bohoslužby nepatří.

Na druhé straně je potleskem možné vyjádřit radost z něčeho, bez vazby na nějaký výkon. V našem prostředí to není běžné, ale v kostele je to podle mne přípustné. V Americe lidé v kostele tleskají například při svatbě, při ordinaci duchovního nebo při podobných radostných příležitostech – je to projev radosti, emoce v bohoslužbě zcela legitimní.

Smích a pláč

Bohoslužba je radostnou a vděčnou oslavou Boha, dokonce i v adventě a postě máme neděle Gaudete a Laetare, které nás svými vstupními verši vybízejí „radujte se“ a „vesel se“. Proč se tedy neveselit. Rovněž pokud kázání popisuje naši lidskou situaci, kdy si o sobě můžeme myslet kdoví co a přitom, když se podíváme do zrcadla, které nám Pán Bůh nastavuje, jsme směšni; v tomto smyslu trocha humoru do kázání patří, abychom si uvědomili, že se nemáme brát příliš vážně.

Na druhou stranu nám bohoslužba připomíná i vážné věci: třeba tu tragickou stránku naší situace, náš hřích a cenu, která za něj byla zaplacená. Proto (i když mám legraci rád) mám určitou hranici, za kterou je třeba některé věci brát vážně a dokonce i s jistou bázni; bohoslužba pojatá jako show s farářem v roli baviče je mi cizí. Myslím, že i lidé zvenčí vycítí rozdíl, kdy se jim ještě snažíme vyjít vstříc a kdy se jim už prodáváme pod cenou, a snaha „zlidštit“ víru znevažování jejích témat může ty, které se snažíme oslovit, přivést k paradoxně k názoru, že křesťanství je vlastně o ničem. ■

KDE MAJÍ EMOCE MÍSTO VE VAŠÍ VÍŘE?

Denisa Dohányosová,
koordinátorka níz-
koprahových programů
YMCA Praha o.s.

Emoce jsou běžnou součástí lidského bytí, takže ve víře určitě místo mají. Osobně mám nejradši kontemplativní nebo meditativní styl modlitby, takže jsem ohledně emocí umírněnější. .

Zdeněk Susa, lékař

Myslím, že víra na evangelický způsob je převážně záležitostí intelektu. Sám jsem to – odchovaný nedělní školou, konfirmační přípravou a mládeží – dlouho považoval za samozřejmé. Až v dospělosti jsem přišel do Taizé a jejich způsob písni a ticha při bohoslužbě mi otevřel oči. Víra je nejen záležitostí myšlení a vůle, ale i citu, celého člověka! Takže emoce k ní nedílně patří.

Pavel Kašpar,
farář, člen synodní rady

To je hrozně subjektivní. Znáám vášnivé tanečnický, znám lidi s „kamennou“, vážnou tváří, někdo projevuje emoce navenek, někdo víru prožívá uvnitř duše. Jde o opravdovost. Pozor, aby „prožívání víry“ nebyla jen manýra, jen duch doby, a za manýrou už nic.

Klára Šimková, písničkářka

A vy dokážete milovat bez emocí?

Ondřej Semotán,
student zahradní architektury

Pokud jsou emoce opravdové a ryzí, není důvod se jich obávat. Jsou přirozeným projevem vnitřního stavu, který mít budeme, ať emoce projevíme či ne. Nestává se, že by emoce vyjadřovaly něco jiného, než si myslíme, pokud neklameme...

Ivo Mareš, farář ČCE v Praze

Víra je pro mne především vztah k Bohu a k lidem a vztah bez emocí si moc nedokážu představit. Vejde se mi jich docela dost – radost i smutek, pokoj i hněv, nadšení i zklamání, soucit i rozhořčení... Tancem své emoce vyjadřovat neumím, ale neznamená to, že je nemám :-)

**Lister, 3. technik kosmické lodi
Červený trpaslík**

Vy jste jako Kryton s jeho křemíkovým nebem. Já nejsem ani fénteista, ani smíchteista, ani nic podobného. I když z takových Vřířivých adventistů se mi dělá špatně a to je vlastně taky emoce...

Zpěvem, hrou, úsměvem, zamyšlením, dojetím...žena, 17

Někdy se sám hodně divím tomu, když se zcela nečekaně rozbřečím při četbě příběhu z Bible. Třeba když mi najednou dojde zase něco hodně velkého o Bohu a nás lidech. Nebo jindy prožiju takovou tu hlubinu víry v nějakém hrozném záhulu a zkouškách. Jsem pak rád, že mi Bůh dává najevo že je se mnou. Ale stejně se o tom nedá moc mluvit, to se musí prostě prožít. Jedno je ale fakt, že když svou víru „nepoužíváme“ nikdy nemůžeme něco takového prožít. No a víra je člověku k něčemu zpravidla ve chvílích, které moc rád nepřivolává, takže je to takový protiklad. Někdy musím něco udělat se svým tělem, tak si prostě kleknu, nic patřičnějšího stejně nelze udělat, skloním se. Hawk! muž, 30

V modlitbě projevují emoce asi nejintenzivněji. A taky ve zpěvu duchovních písní. To jsou ale vlastně taky modlitby. žena, 42

Když čtu Bibli, poslouchám kázání nebo se modlím, tak se samozřejmě cítím různě, ale nevím, proč by to měli vidět ostatní. Takže asi víru nijak neprojevují. muž, 19

Zdá se mi, že víru vyjadřuju celým životem. Protože víru žiju, tak v emocionálních reakcích v rozličných situacích. žena, 28

Otázka příště: „Kdy jste se naposledy za něco postavili nebo poprali?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 20. 6. 2010

téma

PLAČTE S PLAČÍCÍMI

Leonardo Teca

Víra a emoce k sobě patří, Angolané to vědí. Pláč i radost, většinou tedy radost – spontánní, výbušná, tichá. To vše se stihne během nedělních bohoslužeb. Příjemné chvíle radosti nastávají např. při společném zpěvu. A pochopitelně se u toho stojí. Promiňte, milé sestry a milí bratři, ale sedět a zpívat je deprimující. Mám skákat i s tou židlí? Emoce do kostela patří. Tanec z radosti také. Tleskání po vystoupení pěveckého sboru je projev radosti i vděčnosti. Nemusím si u toho nutně představit, že tleskám muzikantům, i když proč ne? Pochopitelně netleskáme faráři po kázání. Nebo kárání? Ale s radostí odpovíme „amen“. A smát se pořádně a hlasitě nejen při kázání je běžné. Bohoslužby jsou místem radosti. Evangelium je přece

dobrá zpráva. Ta přináší radost. A neříkejte mi, že Bůh nemá smysl pro humor!

Při VP se zpívají dojemné písně o utrpení Páně. Věřící ji prožívají s velikonočními emocemi - smutek z ukřižování a radost ze vzkříšení. Hlavně ten smutek proměněný v pokání. Liturgie je tomu přizpůsobená. Farář je soustředěnější a mluví tiše. Tlumí svůj smysl pro humor. Dává najevo, že to, co se odehrálo na kříži, není legrace, chtěli jsme umlčet Boha. Taková odvaha!

Dalo by se mluvit i o projevu emocí, který k víře nepatří. Ale který to je? Víra je náš život. A ten je takový, jaký je se vším všudy. Jen klidně plačme s plačícími a radujme se s radujícími s vědomím toho, že s námi je Bůh. Tomu jedinému buď čest a chvála. ■

SOS RODINA: PLZEŇ - ROKYCANY A ZPĚT P. Hanych

Dvě západočeská střediska Diakonie ČCE propojila část svých sociálních služeb (Centrum podpory rodiny v Rokycanech a Centrum SOS Archa v Plzni) a vytvořila tak pevnou síť pomoci pro rodiny s dětmi. V diakonické rubrice tentokrát představujeme nový projekt SOS rodina, který komplexně a efektivně pomáhá rodinám v různých svízelných situacích.

Diakonie ČCE, po Charitě ČR druhá největší nestátní organizace v oblasti sociálních služeb, vybudovala za více než dvacet let své obnovené existence přes 40 center různých typů pomoci po celé České republice. Příběhy vzniku jednotlivých středisek jsou pestré. Někde Diakonie navázala na dřívější práci a například převzala po revoluci od státu velké seniorské domovy, jinde střediska vznikala nově a živelně z velkého lidského odhodlání vpravdě křesťansky pomáhat. Diakonie ČCE však zásadně vznikala „odspodu“ - z lokálních projektů, zpravidla ve spolupráci s partnerským sborem ČCE. Dnes má každé středisko svou vlastní právní subjektivitu, vlastní provozy, rozpočty apod. Na rozdíl třeba právě od Charity ČR, která je řízena výrazně vertikálně ze silných center, je Diakonie organizací s výrazným horizontálním členěním. Má to své klady i zápory. Mezi plusy patří větší citlivost na potřeby lidí v konkrétních místech. Hlavním minusem je pak určitá roztržitost a o něco složitější hledání jednotné tváře velké organizace.

Významnou událostí, jež nedávno započala a může být inspirací pro celou Diakonii, je sblížení a spolupráce středisek v jednom regionu prostřednictvím nového společného projektu. Dvě diakonická střediska, jejichž služby mají k sobě blízko typově i regionálně - Centrum podpory rodiny v Rokycanech a Centrum SOS Archa v Plzni - vytvořila projekt založený na vzájemné kooperaci. Pojmenovala ho výmluvně: SOS Rodina. Jak

název napovídá, jde o pomoc lidem v obtížné životní situaci, konkrétně dětem a rodinám v Plzeňském kraji. V projektu jsou pro ohrožené rodiny s dětmi zajištěna jak dvě ambulantní místa v Plzni a Rokycanech, tak pracovníci v terénu, kteří cestují po širokém území Rokycanska a Plzeňska. Díky úzkému propojení obou služeb může být plně využita jednotlivá kapacita, mohou být vzájemně optimalizovány metodické postupy a tím zvyšována efektivita poskytované podpory rodinám.

Projekt SOS Rodina nabízí pomoc rodinám, které řeší některé dílčí a přechodné potíže, ale poskytuje také dlouhodobou podporu rodinám s mnohočetnými problémy v rozličných krizových situacích. Hlavním cílem projektu je účinnější a koordinovanější pomoc, zkrácení čekací lhůty u specialistů ze 3 měsíců na pouhých 14 dní a poskytování podpory o 20% širšímu okruhu klientů než dosud.

Rokycanské Centrum podpory rodiny zajišťuje převážně terénní sociální služby určené ohroženým rodinám s dětmi z Rokycanska a Plzeňska. Snaží o posílení funkce rodiny, vytvoření bezpečného domova pro dítě a předcházení ústavní výchově dětí, případně o bezpečný návrat dítěte z ústavní výchovy zpět do rodiny. Plzeňské Centrum SOS Archa zajišťuje zejména ambulantní formu odborných služeb, jako práci psychologa, krizového intervenanta, speciálního pedagoga a dalších.

Zbývá popřát hodně „šťastných kilometrů“ na společné cestě!

Užitečné kontakty:

cpr.rokycany@diakoniecece.cz,

archa.plzen@diakoniecece.cz

SEXUALITA JE DOBRÝ BOŽÍ DAR

Minulé Bratrstvo přineslo podstatnou část biblických, teologických i praktických argumentů. Pro úplnost je dobré přidat ještě něco.

Starý zákon to vidí striktně, jak jsme četli: sex mimo manželství, zejména s pannou, je těžký hřích. Odčinit ho může svatba nebo věno otci dívky. Proč právě to? Protože žena je majetek muže. A panenství zhodnocuje ten majetek. Proč právě panenství? Tak tomu bylo ve všech archaických společnostech. Pro muže mělo klíčový význam, že děti, které živí, jsou opravdu jeho. Že investuje do svých genů. Tuto jistotu měl, když nevěsta byla panna. My uvažujeme o panenství v jiném kontextu. Další články v minulém Bratrstvu to pěkně zdůvodňovaly, proč sex až po svatbě. Kvůli vztahu, ne kvůli jistotě otcovství. Starozákonní příkazy tedy nelze mechanicky přenášet do současnosti ve smyslu „je to tak prostě dáno“. Intence byla úplně jiná.

Nepochybně mnoho párů začalo se sexem až po svatbě a vidí to jako přínos. Nepochybně jsou lidé, kteří měli víc sexuálních partnerů a cítí to, jakoby se z něčeho vydali a teď už se jim toho nedostává v současném vztahu či v manželství. Znamená to, že tak je to obecně? Na to bychom museli jít jinou metodou. Třeba ptát se mnoha manželů, jak to měli, jak jsou spokojeni. Tak postupoval před pár lety Ivo Plaňava, brněnský manželský poradce. Ve svém výzkumu zjišťoval na asi stovce manželských párů, jak žijí, jaká byla historie jejich vztahu, jak jsou spokojeni. Ukázalo se, že ti, kdo uvedli, že „on je můj první partner, ona je moje první partnerka“, udávali v průměru menší spokojenost se svým manželstvím. Tedy

v průměru. Bylo řada takových, kdo byli nadprůměrně spokojeni. Ale víc nespokojených.

Jakto? Nezralá osobnost opakuje stejné chyby, i při výběru partnera. Zralá osobnost se z nich poučí. Více než jeden vztah umožňuje takové poučení. A dále: milenci bývají zaskočeni zánikem velké zamilovanosti. „Před půl rokem bylo všecko na něm nádherné a teď mně někdy jde na nervy“. „Před rokem se mnou chtěla být každý den a teď říká, že až za tři dny ,a cítím, že jí někdy jdu na nervy“. „V posteli už to není tak opojné jako na začátku“. Člověk bez zkušeností uvažuje: „není to ta pravá/pravý“, nebo „něco děláme špatně“, „zklamal/a mě, zradil/a mě“... Ale jestli z nějakého důvodu vnímá imperativ „my se musíme vzít“ a tedy se vezmou, je zaděláno na malér. Když se milenci po první zákonité krizi rozejdou a v druhém vztahu prožívají po roce zhruba totéž, už dokážou lépe rozumět tomu, co se děje. Nebo potřetí. A také mohou srovnávat: s Hanou to bylo po vychladnutí zamilovanosti takové, s Janou je to takové... Už nesrovnávají: s Honzou je to pořád bez jiskry, ale s Petrem by to určitě bylo pořád s jiskrou. Zkrátka, zkušenost ze zániku milencství pomáhá pochopit a přijmout nový zánik milencství – a být připravený na vznik manželského typu vztahu.

Možná řeknete: to by ale šlo i bez sexu. Pro někoho určitě ano. Ale sexuální pocity jsou nejintenzivnější, jaké lze prožít bez chemických substancí. Když spolu dva zdraví mladí lidé chodí několik měsíců, jsou do sebe zamilovaní, spotřebuje vzdorování těm pocitům spoustu energie. V americkém filmu „Třpyt v trávě“

byl zobrazený krásný příběh milenců, kde ten rozpor „chceme a nesmíme“ nakonec dopadl tak, že se rozešli. Dívka se několik let psychiatricky léčila, v poslední scéně filmu přichází na farmu, kde její někdejší přítel žije se svojí ženou a dítětem... Takových příběhů bylo a je víc. Nebo takových, kdy spolu milenci spí, ale mučí je pocity viny a ty způsobí časem sexuální dysfunkci.

Mezi teology je mnoho rozporů. Skoro všichni se ale shodují v tom, že sexualita je dobrý Boží dar. Jejím hlavním smyslem je posilovat a zkrášlovat trvalý, věrný a výlučný vztah dvou manželů, tím víc, jsou-li rodiči dětí. V tomto smyslu je žádoucí, aby se manželé chtěli a mohli milovat co nejdéle. Zkušenost učí, že ti, kdo začínají sexuálně žít později, dříve ztrácejí zájem o sexuální život i schopnost k němu. Teď uplatňujeme úvahu, které se říká „usuzovat z Božích stvořitelských řádů“. Jestli chci dobrý Boží dar sexualitu užívat dlouho a hojně, neměl bych to užívání dlouho odkládat.

V síle sexuálního pudu, v temperamentu, typech sexuální reaktivity jsou mezi námi lidmi veliké rozdíly. Ne každý se hodí

ke každému po stránce sexuální. Žena se silnou sexualitou a muž, kterému „to celkem nic neříká“ spolu nebudou šťastní. I kdyby po duševní, ba i duchovní stránce si rozuměli výborně. Dobrý sex nezajistí šťastné manželství. Ale špatný ho zkazí. Poznat se v této oblasti, hlavně v období potom, co odezněla vrcholná zamilovanost (ta do určité míry překryje ty rozdíly), je obezřetné.

Z intence Písma a stvořitelských řádů můžeme vyvodit, že sexuální život křesťanských partnerů, kteří mají dlouhodobý a hluboký vztah, je možný, ba žádoucí. Nemusí to být jediný správný postoj. Ale je mezi křesťany rozšířený. Většina evangelických milenců spolu spí, jak prokazuje svojí zkušeností se snoubenci i bratr farář Klimeš. Kdyby platilo „učené církve říká, že sex až v manželství, ale skoro všichni evangeličtí milenci to nedodržují“, pak by to s námi bylo zlé; samí pokrytci. No, posuďte sami. V těchto řádcích zní hlas, který říká „spát“ (za určitých podmínek) a přitom naplňovat poslání, které Bůh pro nás lidi má. ■

Tento článek je reakcí čtenáře na minulé téma. Otiskujeme v nezkrácené podobě.

božský vtipy

LM

MŮŽEŠ ZMĚNIT SVĚT...

HLEDÁNÍ SMYSLU ŽIVOTA

v duchu SOR Dan Freitinger

Pomůcky: Bible, pracovní listy, psací potřeby, kniha „Bible trochu jinak“ (s. 16-17)

Časová náročnost: 1 hodina

Úvod do tématu:

Otázka po smyslu života je prastará. Kdo na ni správně odpoví, dá svému životu obsah a cíl. V našem textu promlouvá starozákonní mudrc a pokouší se nalézt v životě nějaký smysl.

Kazatel pozoruje a uvažuje. Stále se opakují slova: viděl jsem – poznal jsem. Rád by poznal Bohem daný čas a Bohem dané příležitosti a vytěžil z nich to nejlepší.

Ten, kdo se jako kazatel při hledání smyslu života ptá po tom nadčasovém, začne mít co dělat s Bohem.

Kazatel dochází k výsledku svého pozorování. Bůh chce, aby se ho člověk bál. Bázeň Boží se ale nemůže zaměňovat se strachem. Bázeň Boží chrání před zneužitím a promarněním svěřeného času.

Pokyny pro vedoucího:

Společně si přečtěte z Bible Kazatel 3,1-15.

Vedoucí rozdá účastníkům okopírovaný list z Bible. Účastníci si ještě několikrát přečtou biblický text a k jednotlivým veršům připojí následující znaménka:

? je znamením pro to, co je nesrozumitelné nebo nejasné

! je znamením pro to, co někoho myšlenkově oslovilo

→ je znamením pro to, co člověka osobně oslovilo

Po deseti až patnácti minutách všichni společně probírají verš za veršem a diskutují nad znaménky.

Vedoucí rozdá účastníkům pracovní listy. Účastníci si samostatně písemně připravují odpovědi na otázky. Po deseti až patnácti minutách všichni společně diskutují nad odpověďmi.

Zpěvník Svítá: Píseň č. 137 – Čas zaslíbený, Píseň č. 337 – To všechno vodnes' čas

Modlitba:

Pane Bože náš, do tvých rukou svěřujeme všechno to, co máme před sebou. Prosíme, veď nás svým Slovem, buď ty sám naším průvodcem i ochráncem na cestě. Amen.

Literatura k biblickému textu:

Bratrstvo, ročník 1999

Práce na doma:

Přemýšlej o tom, co jsi napsal do pracovního listu.

PRACOVNÍ LISTY

Otázky:

Kdy si myslíš, že tvůj život má smysl?

Jaká tři povolání nejvíce obdivuješ?

Kdybys měl/a v životě neomezené prostředky a neomezený čas, co bys chtěl/a dělat?

Vzpomeň si na člověka, který tě v životě nejvíce ovlivnil. Jaké jeho/její vlastnosti bys chtěl/a mít?

Co tě nejvíce dojíká? U čeho máš nejsilnější pozitivní pocity?

Jaké heslo, citát, slogan tě nejvíce vystihuje?

Které tři věci považuješ v životě za nejdůležitější?

INSTANTNÍ PROGRAMY

Pomůcky: pracovní listy, psací potřeby, tabule, fixy, papír s životem a dílem Alberta Schweitzera (např. na wikipedia)

Časová náročnost: 1 hodina

Úvod do tématu:

Albert Schweitzer (1875 – 1965) byl lékař, filozof, teolog, hudebník a humanista. Byl to muž s neuvěřitelným záběrem. Ve svých třiceti letech začíná studovat medicínu, protože hlas jeho srdce ho vede do Afriky léčit nemocné. Za svůj život provedl více než 40 000 operací. Až do konce života byl věrný svému poslání, přestože byl mnohokrát v ohrožení života. V roce 1952 získal Nobelovu cenu míru za své celoživotní dílo.

„Jen málo komu se po celou existenci lidstva podařilo prožít svůj život tak smyslně, jako tomuto filozofovi, lékaři a humanistovi Albertu Schweitzerovi“. Tak je zhodnocen jeho život v jednom z životopisů, které byly o něm napsány.

Albert Schweitzer je známý také etikou „úcty k životu“. Jeho etika vychází ze zásady úcty ke všemu živému.

Pokyny pro vedoucího:

Vedoucí rozdělí účastníky do dvojic nebo trojic. Každá dvojice dostane papír s životopisem Alberta Schweitzera, pracovní list A s citáty, pracovní list B s otázkami.

Dvojice samostatně pracují půl hodiny. Pokusí se odpovědět na otázky a zamýšlet se nad citáty.

Po půl hodině se všichni sejdou a společně odpovídají na otázky. Vedoucí odpovědi zapisuje na tabuli.

Práce na doma:

Přečti si nějakou knihu od Alberta Schweitzera (např. Lidé v pralese, Nauka úcty k životu, Z mého života a díla) nebo o Albertu Schweitzerovi (např. Albert Schweitzer a Lambaréné, Velký doktor, Světlo v pralese).

PRACOVNÍ LISTY A

Citáty Alberta Schweitzera:

Kdo se odhodlá konat dobro, nesmí očekávat, že mu lidé budou odklízet kameny z cesty, nýbrž musí být připraven, že mu jich naopak hodně naválí. Jen ta síla, která se takovými odpory vnitřně očišťuje a posiluje, může je opravdu přemoci.

Každý si své Lambaréné musí najít sám. Ale musí o to velmi a velmi usilovat. Není to snadné.

Otevřte oči a hledejte, kde nějaký člověk potřebuje trochu času, trochu účasti, trochu společnosti, trochu péče. Je to možná někdo osamělý, zahořklý, nemocný, nešikovný, pro koho můžeš něčím být. Je to možná stařec nebo dítě. Nenech se zstrašit, když musíš čekat nebo experimentovat. Buď připraven i na zklamání. Ukaž se lidem jako člověk.

Společně se zamyslete nad těmito citáty.

PRACOVNÍ LISTY B

Otázky nad dílem Alberta Schweitzera:

Jak byste charakterizovali Alberta Schweitzera?

Co znamená podle vás „úcta k životu“?

Albert Schweitzer je příkladem člověka, který cítil určité nasměrování ke konkrétní práci, konkrétnímu povolání. Co myslíte, je to výjimečný případ, nebo to takto může prožít každý?

Cítí někdo z vás také určitou motivaci ke konkrétnímu povolání? A jak nejlépe odhalit to, čemu se máme věnovat?

HERLÍKOVICKÉ JEZÍRKO VYDALO SVÉ TAJEMSTVÍ!

Otiskujeme dopis od čtenáře. Redakčně kráceno.

Přátelé, našel jsem odvahu se s vámi podělit o strašlivou záhadu jen proto, že důvěřuji malému nákladu a ještě menšímu počtu čtenářů.

Byla brigáda na Horském domově v Herlíkovicích, a tak se odvážili jen ti nejoddanější vrátit se tam, odkud jiní s pláčem utekli. Byl „První Máj, byl lásky čas, hrdliččin zval ku lásce hlas...“ Vůbec ne! Bylo pěkně hnusně, mlha hustá tak, že by se dala strouhat a havranní zval ku husté dřině krápot. Nikdo nechtěl vyjít první z domu. Až když se statečná copatá Marie projevila jako pravý chlap a zavelela k činům, dali se všichni do práce.

Jedna neposedná a příliš aktivní brigádnice (nebudu jmenovat) se, snad pro přílišnou kopáčskou horlivost, dostala až na konec svého odvodňovacího kanálu. Ejhle!? Krásné jezírko? Nestačilo se jen dívat z dálky a obdivovat hladinu zanesenou puškvorcem a žabincem. Vůbec ji netěšil ten BIO produkt čisté horské přírody. Jakoby přitahována magickou silou vodní hladiny pojala za správné zabořit své naleštěné hrábě do „očí tisíců potenciálních žabích princů“, a to neměla dělat.

Když vytáhla už pátý kýbl odpadků, zoubky hrábí se zachytily o cosi v hloubce. Zabublalo to na hladině. Poklekla, aby viděla, co se to tam dole děje. Snad ani netušila, jak **strašlivé tajemství** skrývá jezírko ve svahu. Její šikovně hrábě uvolnily nejedno ale hned několik, s bubláním vyjevených tajemství. Až teď vyškubla tajemství hrábě z ruky a zahodila je do dálí. Běžela jak o život, a zahazovala zbytečný mobil (i s rozepsanou smskou), mikinu, rukavice, košili, dokonce i rozečtené Bratrstvo. Se svým tajemstvím se svěřila paní vedoucí Evě. Ta ji laskavě vyslechla a s úsměvem jí řekla, že to zařídí. Posadila ji do křesla a aby jí nebylo smutno, pustila jí k šálku čaje zajímavý film s Mr.Beanem.

P.S. Kdo má uši k slyšení slyš, kdo nemá, ať si pustí film Univerzální uklízečka a pochopí

Dovětek od Evy:

Kdyby se vám někdy poštěstilo, že se vám podaří dostat umístěnku na Horském domově, prosíme, raději jezírko nehleďte. A naleznete-li jej přeče, prosíme vás, nestrhávejte na sebe přílišnou pozornost, ale hlavně! Nestrkejte, nešťárejte, natož cokoliv nevytahujte z vody. Na druhou stranu, pokud najdete nějaký těžký předmět, klidně ho do našeho BIO jezírka vhodte, prokážete nám tím velkou službu. To byste se divili, s jakými problémy toho místa si již příroda za ty roky poradila!

Napište také na e-bulvy@centrum.cz!

UNIVERZÁLNÍ UKLÍZEČI V HORSKÉM DOMOVĚ

Okrašlovací spolek HD

Reportáž z celocírkevní brigády na Horském domově, Herlíkovicce, Strážné, Krkonoše.

Svátek práce nejlépe oslavit brigádou! Tak se rozhodlo 15 statečných chlapců i děvčat. Pustili se chrabře do boje s nánosy hlíny a trávou v odtokových struhách. Ráchali

se ve studni i potůčku. Nejudatnější neváhal vnořit ruku po rameno do ucpané odtokové roury, čímž si vysloužil titul „Úderník roku 2010“. Hrabali listí. Vozili cihly. Likvidovali škody po čtvrté egyptské ráně. Secesní kostelík z dob sudetských Němců se opět za-

rukace jsou základ

cihla k cihle

odpočinek

skvěl v bývalé krásě.

Součástí práce je i odpočinek, jak praví Hospodin v knize Genesis. Jistě měl na mysli ping-pong, fotbálek, kytaru a stolní hry. Možná i slaňování Hnědých skal. Tam jsme se totiž učili, že nemáme jen na vlastní brigádnické síly, ale též se učit důvěřovat jiným a jinému. Práce totiž šlechtí, když má zřejmý účel. Účelem naší brigády a všech následujících je okrášlit Horský domov, aby

to bylo místo, kde srdce zaplesá!

„Nejen člověk, ale společnost všechna, ba celá příroda je v ustavičné práci. Pokud nám lidem práce je prostředkem k účelu, běží o tento poslední účel, který má národ a celé človenstvo. Neboť právě proto, že hledíme k cíli, že práce není posledním účelem, musíme hospodařit silami.“ (Tomáš Garrique Masaryk: Jak pracovat, 1926)

foto: Tomáš Pleskot, Petr Chlápek

všichni pohromadě

KDO TO ZAŘÍDÍ, KDO JE POZVE???

Kateřina Erdingerová

...A pokračujme ve vyprávění o přípravách celorepublikového setkání mládeže.

Už víte, že byla vybrána místa, kde se uskuteční program. Takže prostor máme dost a velmi pěkných. Jak je to ale s programem, přednášejícími, divadly, kapelami, sportováním... Kdo to vymyslí, kdo to rozhodne, kdo to zařídí, kdo je pozve??

Tak za prvé:

Vymyslet název Sjezdu, témata přednášek, zajímavé dílny, vymyslet přednášející, to je velká námaha a práce ne jednoho člověka. Také se to nevymyslelo během jednoho setkání. Bylo nás na to 10-12. To znamená celocírkevní odbor mládeže, farářka mládeže a referentka oddělení mládeže.

Kvůli názvu Sjezdu se všichni tito lidé sjeli na víkend, zavřeli se do jedné místnosti a přemýšleli. Z mnoha nápadů vzniklo motto

Zbořené chrámy.

Má vyjadřovat dnešní stav naší společnosti, kterou potkalo už mnoho krizí, zvratů, pádů „chrámů“, které vystavěla. Také se dotýká jednotlivce, který zažil nějakou krizi. Během připravených programů chceme nahlédnout, jak se k této situaci postavit, kde hledat správnou cestu? Je život křesťana tou cestou, když ho chápeme jako budování „chrámu“ ve vlastním srdci?

K rámcovému motto bylo nutné vymyslet zajímavá a trošku výchovná podtémata. Při sestavování programu se snažíme naplnit několik tematických okruhů s pracovními názvy 1) biblicko-duchovní 2) společenský 3) historicko-politický. Okruhy nejsou pevně ohraničeny, mnohdy se prolínají.

Vedle těchto seriózních témat, která se odrážejí v přednáškách, nezapomínáme na zábavu, tvořivost, umění, sport...

Do tematické kostry byly dosazeny konkrétní nápady, které létaly vzduchem při poradě. Některé byly přijaty, jiné smeteny pod stůl.

Některé programy jsou již domluveny. **Ochutnávkou najdete na webových stránkách <http://sjezd-mladeze.evangnet.cz/>** ... spousta dalších nápadů je třeba ještě doladit.

Za druhé:

Jak se nápad stane realitou? Jak z návrhů, které vysloví odbor mládeže, vzejde skutečný program na Sjezdu?

To se děje v kanceláři v Praze na oddělení mládeže, kde sedí farářka mládeže a referentka. Ty mají má za úkol poskládat harmonogram Sjezdu. Snaží se, aby se programy rovnoměrně rozmístily, aby nebyly programy se stejnou tematikou ve stejný čas, aby byl dán prostor odpočinku... Oslovují možné přednášející, lektory, umělce. Shání kontakty, domlouvají podmínky jejich účasti. To se děje právě nyní na přelomu dubna a května. Takže na oddělení mládeže jsou stále prsty na klávesnici počítače a sluchátko u ucha.

Přejme si tedy, aby program toho letošního jubilejního Sjezdu mládeže byl bohatý a zajímavý.

K tomu může přispět sama mládež, když se zapojí do příprav zahajovacího večera nazvaného „MLÁDEŽ SOBĚ“.

Ten proběhne způsobem komponovaného večera. V loňském roce byl dán prostor pouze skečům. Letos jsou vítány příspěvky týkající se tématu „Zbořené chrámy“ ve formě písně, básně, modlitby, filmu, tance, skeče, sochy, obraz, živého obrazu...

Přihlašování je sice předběžně ukončeno, ale pokud si myslíte, že byste mohli přispět něčím zvláště zajímavým a poutavým, napište na oddělení mládeže mladez@e-cirkev.cz

Více informací o „MLÁDEŽ SOBĚ“ najdete na <http://sjezd-mladeze.evangnet.cz/zapojte-se-do-mladez-sobe> ■

KAM Z VRŠKU?

Marie Medková

U pole stojí strom. Má dobrých sedm metrů, možná víc. Kvete. Všimla jsem si, že si z něj někdo udělal rozhlednu. Rozporcoval větev po třiceti centimetrech a přitloukl na kmen asi čtyři schůdky. Obratný lezec se tak snadno dostane do nižších rozsoch. A tam, kde by se už nenatáhl, zaklínil dlouhé silné větve. Mohla bych vyšplhat až na samý vršček. A tam, docela blízko vrcholu koruny, usadil prkno. Mohl by tam sedávat, vysoko nad krajinou, dívat se na svou vesnici a celý svět z výšky. Přemýšlet a udržet si nadhled. Nikdy jsem tam ale nikoho neviděla. Mám strach, zda věděl, co dál.

Kam šplháš? Po „společenském“ žebříčku, po žebříku ke vzdělání, nebo vzhůru k extázi? Víš, proč? Co tě vlastně čeká tam nahoře? V čem bude rozdíl mezi tím – být na cestě – a být už „tam“?

Někdy nás cesta tak pohltí, že zapomeneme, kam se to vlastně chceme dostat. A když se tam vydrápeme, rozhlédneme se... a podíváme. Co tu vlastně chci? Tohle přece nechci. Jsem moc vysoko, fouká tu a je tu zima. Nechtěl jsem mít rozhled, o to mi přece vůbec nešlo. A za chvíli – jsem tu sám se svými myšlenkami.

Vlastně jsem se dostal na konec. A nevím, co s tím.

Setkala jsem se s dívčinou, která hrávala na kytaru. Ptala jsem se jí, proč s tím přestala. „Dřív mě hraní moc bavilo, ale už mě nenaplňuje,“ řekla. Nenaplňovalo ji ale proto, že nenašla novou formu. Nic nového, co by si mohla na hraní užívat, nic k čemu by hraní mohla užívat. Dokončila „lidušku“, a tak dosáhla vrcholu, který znala nebo jí ho někdo ukázal. Ačkoliv v tuto chvíli měla získat nadhled a nápad, jak své schopnosti využít, nevidomě si

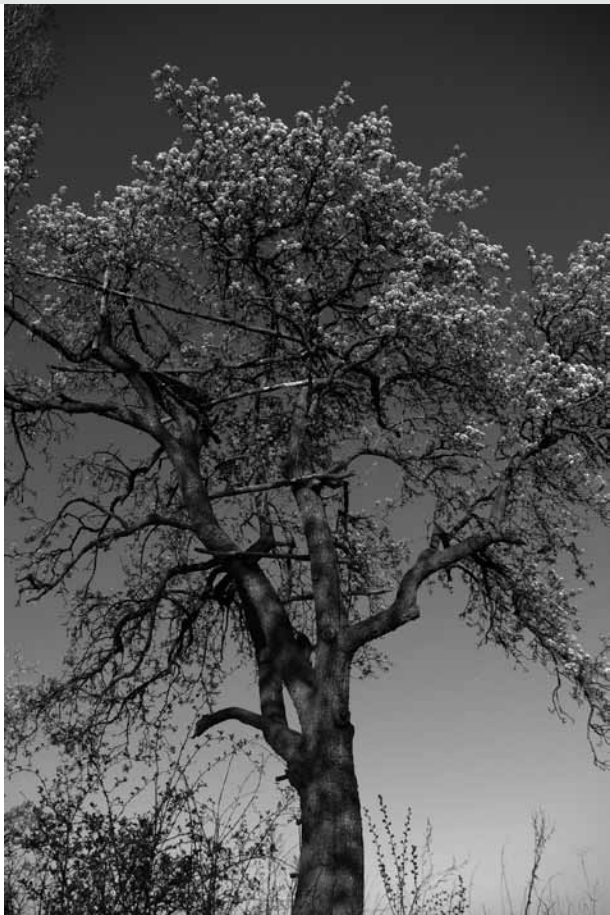

foto: Eva Medková

řekla: „Není kam dál jít.“

Nelekní se rozhledu, který ti nabízí vyšší meta – vyšší bod cesty. Můžeš se zastavit. Můžeš nabrat síl. Přemýšlej, jak dál. Můžeš dělat věci jinak než doposud. Jako v případě lezce na stromě. Nejprve stavěl, a když se dostal na vrchol, posadil se na prkno, které si přinesl z domova. Už nemusel nic přibíjet, teď bylo na čase sedět a dívat se. ■

Dva roky jsem měla možnost být součástí výjimečného projektu křesťanů žijících v bohaté části Thornhill na okraji tří set padesátí tisícového Cardiffu. Tito lidé využili příležitosti a v nově vznikající čtvrti založili sborové společenství a s pomocí grantů a sbírek otevřeli v roce 1997 budovu společenského centra. Dokonale tak spojili svůj vlastní křesťanský život se životem celé lokální komunity. Bez schizofrenního štěpení naplňují křesťanskou vizi služby a jednotné identity ve sboru i mimo něj.

Kdo tvoří členskou základnu

Křesťané, které poutá společná vize sloužit komunitě. Nepotřebují se k tomu organizovat na národní úrovni, patří tak mezi tzv. „free churches“. Členové pocházejí z řad nejpočetnější Anglikánské církve (téměř 60% všech obyvatel Británie), Bretheren Church (podobná ČCE, ale neorganizovaná), ale také baptistů, metodistů a charismatiků. A vedle nich žijí katolíci (druhá nejpočetnější církev ve VB), i řečtí, a výjimku tvoří ani přestoupivší muslimové. Většina z nich přichází v neděli do kostela díky přátelstvím vlastním nebo svých dětí. Zúčastnili se akce pořádané na půdě sboru a chtějí vědět víc. Anglická společnost je aktivitám v křesťanském kontextu nakloněná, asi 71% lidí se ke křesťanství přímo hlásí.

Jak to může fungovat

Centrum je financováno z komerčních aktivit, díky kavárně a školce a z pronájmů prostor. Sbor nemálo podporují i členové sboru (asi 120) a tzv. „associates“ (spřátelení, příznivci). Při nedělních bohoslužbách nikdo z přibližně 130 zúčastněných mincemi necinká. Sústění se odbylo jindy. Práci v kavárně i ve školce zastupují převážně dobrovolníci. Centrum má svého manažera. Manažerem sborového dění je hlavní farář. Nápomocni mu jsou farář pro

mládež, pět starších a pastorační pracovníci.

Co je na pořadu dne

Celá anglicky promyšlená a účelná budova je díky kavárně, školce, klubovým aktivitám nebo „parties“ otevřena 14 i více hodin denně. Svě místo zde mají pravidelná dopolední setkání maminek s dětmi (alespoň 2x 60 kousků), nebo postarších členů Thornhillu (nepočítaně). Odpoledne pak přicházejí školní děti od nejmladších, přes mladší školní věk po „teens“ a sobotní a nedělní YP (Young People), se

kterými se podnikají další aktivity jako pobyty v outdoorových centrech a surfařských rájích. V kancelářích prvního patra se pak scházejí další zájmové skupiny od hráčů bridže po slimming world. Kancelář si pronajímá také psycholog, člen sboru. Aktivit bychom napočítali několikánásobně víc, přesto zmíním jednu, která mi přivodila nemalé rozčarování. Jednoho krásného letního (takže deštivého) dne jsem se prodírala parkovištěm plným sanitek a pod dojmem londýnských bombových útoků z léta 2005 myslela na nejhorší. Moje obavy nezminil ani pohled do hlavní haly podobající se provizornímu terénnímu epidemiologickému pracovišti. Aha efekt přišel vzápětí: Vždyť oni přišli darovat krev!

Nedělní bohoslužby mají živoucí atmosféru.

I díky živé hudbě, při jejímž konzumování i produkci se stojí. Její modernější vyznění může přitahovat mladší generaci. Jen po těch bratrských jadrných se mi občas zastesklo. Sedí se naopak při modlitbách, do kterých může zasahovat, kdo chce. Káže většinou hlavní guru sboru a farář pro mládež a pak dalších asi 5 starších. Různé scénky, prezentace a interaktivní přístup jsou samozřejmosti.

<http://thornhillchurch.org.uk/>

<http://www.thornhillcentre.co.uk/>

<http://www.christian-research.org.uk> ■

AŽ DO SMRTI?

Alžběta Matějovská

„Předčasné uzavírání sňatků, a zvláště u polhavi ženského, je škodlivé. Mívá za následek chudokrevnost, brzké sestarání a ještě některé jiné povážlivější věci. Je to na nejvyšší nerozumné, když matky provdávají své dcery, téměř ještě děti.“ No jo, ale kdy nastává ten správný čas? Člověk má pocit, že by se mohl brát hned!... Teda do doby, než skutečně dojde na krájení chleba. Neříci přeci jen brzy? Známe se opravdu tak dobře, abychom se brali? Vždyť jsme spolu teprve čtyři roky! Ještě toho musíme tolik stihnout: Dodělat školu! Poznat svět! Získat dobré zaměstnání! A taky nějaký prachy! Nejraději bychom, aby nám někdo řekl: „*Buď teď, nebo nikdy!*“, ale tak lehce se z toho nevyvlíkneme. Rozhodnutí je na nás.

Svoboda dospělosti otevírá před člověkem možnost volit. Někdy je to fajn a jindy je to pěkná makačka: „*Svatba teď nebo nikdy...nebo raději nikdy?*“ Otázka je, co pro mě manželství znamená a čemu před ním dávám přednost. Vzdělání, poznání a ka-

riéra – to jsou jistě veliké hodnoty. Ale dobré manželství je přeci také velká hodnota. Obvykle se nedá stihnout všechno. Něčemu musím dát přednost a něčeho se vzdát. To už je v moci každé dvojice, jak se domluví.

Někdy se našlapování kolem tématu „svatba“ protáhne na šest, sedm let a rázem není co řešit. Proč se brát, když nám to takhle vyhovuje? Asi jsme srabi! Nevěříme v manželství. Hrozí nám v něm sice spousta nepříjemností, krizí, hádek a nezdárů. Ale na druhé straně nám hrozí radost, spokojenost, úspěšnost a podpora. Veřejně a přede všemi se jeden k druhému při svatebním obřadu hlásíme a před Bohem si slibujeme věrnost. Ve světě, kde je skoro všechno relativní, chceme vztah, který budeme budovat „až do smrti“. „*Pravá láska má sloužiti vzájemnému ušlechťení.*“ Tak proč to nepodstoupit?

Zdroje: Fr. Kozák: MARTA. Zlatá kniha pro české dívky a matky. ■

ANI RYBA, ANI RAK?

Klára Schneiderová

„Všimli jste si někdy úžasně smutných rybích očí? Ryba, toť snad i židovská duše, zavržená, ze všech nejnešťastnější, a právě proto nemá. Do ryb se vtělují duše

od tváře Hospodinovy zahnané, protože potupily bližního, a může je vysvobodit jen zbožný Žid, sní-li je zbožně o jednom ze tří šábesových jídel...“ Tak to alespoň píše Ivan Olbracht v příbězích o Goletu v podkarpatském údolí. Další spisovatel, Isaak Babel, ostatně tvrdí, že sobotní ryba s křenem je tak výborná, že kvůli ní „stojí za to přestoupit na židovskou víru“. Nadívaný kapr, štika nebo treska se jako „gefilte fisch“ s nádivkou z vajíček, cibule, mandlí, rozinek, octa a pepře odnepaměti podávají na ažkenázském středoevropském stole; maghrebská sefardí receptura nezapře orientální kořínky a servíruje se s pálivou omáčkou „chreime“, umíchanou z rajčat, pa-

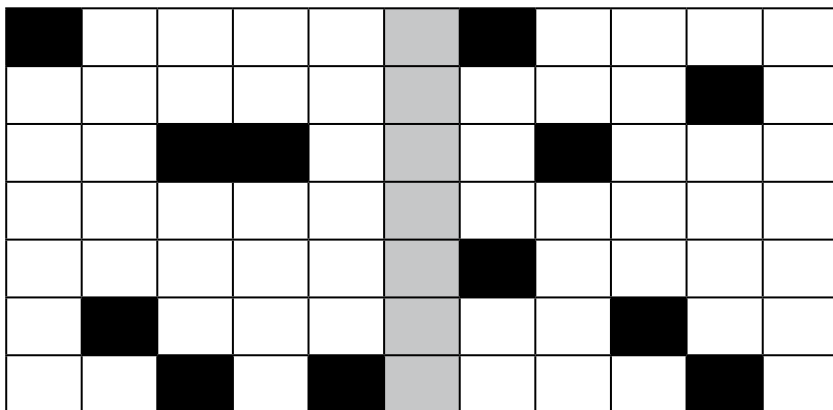
priky, cibule, česneku, čili a koriandru. Pozdější symbol křesťanství je v židovské tradici coby znak plodnosti a hojnosti královnou každé sváteční večere už od starozákonních časů. Zatímco šupinaté „plody moře“ a římskou kvašenou rybí omáčku si tehdy Izraelité museli kupovat od fénických obchodníků z Týru, ve sladkých vodách řeky Jordán a hlubinách Genezaretského jezera žilo přes čtyřicet druhů „všelijakých duší živých, hýbajících se, kteréžto v hojnosti vydaly vody podle pokolení jejich“. Kaprovité oploutvence nebo kinneretské sardinky tu do sítí chytalo i pozdějších dvanáct „rybářů lidí“. Úlovku, kterým Ježíš nasytil zástupy – s příznačným názvem tlamoun galilejský – se mimochodem dodnes přezdívá „ryba svatého Petra“. Ale když si ji jako učedníci ugrilujete s polevou z medu a granátových jablek a česnekem, dám krk na to, že svou dobrou chuť nezapře. ■

kalichovka

Dospělost začíná ochotou ... (tajenka).

Elisabeth Elliot, misionářka (1926)

Vodorovně: KŘEŠŤANSTVÍ, SAKOVÁRNA, FUKSIE, PALCÁT, JOUSD, EMAN, OPAR, PAAR, AVE, ROV, AT, KÁ, NE
Svisle: REVÍREK, SAKPAK, SVAŤÁK, JATŘA, PARTA, OVAN, SCUUK, SPEA, ELF, REN, IM, OK, ON, UO,

OKO NAD PRAHOU

Ester Hubená

Píše se rok 2010 a pražská Letná žije jen nebezpečnou stavbou tunelu Blanka. A místo do nové knihovny, jejíž stavba měla být původně dokončena právě letos, si může člověk zajít akorát do kina na film o „chobotnici“ výjimečného architekta Jana Kaplického.

Snímek točila mladá dokumentaristka Olga Špátová celé dva roky od chvíle, kdy Kaplický se svým návrhem na novou knihovnu vyhrál vypsanou mezinárodní soutěž. Původním plánem bylo dokumentovat stavbu knihovny, věci se ale začaly brzy komplikovat. Vítězný návrh se stal předmětem politických kritik a útoků, rozpoutala se veřejná diskuse a vše skončilo zpochybněním celé architektonické soutěže. Špátová tyto události točí zcela zaujatě z pohledu Kaplického, a tak můžeme pozorovat, jak velký význam měla pro tohoto umělce, který v roce 1968 emigroval do Londýna, stavba knihovny právě v Praze.

Film sleduje politické peripetie a útoky na tento tzv. blob pomocí záběrů z televizních reportáží a veřejných diskusí. Poznání politického pozadí problému je ale jen jednou z ambic tohoto snímku. Další záběry jsou věnovány představení architektonických návrhů a také osobnímu životu. Zvrat v podobě smrti Jana Kaplického přispěl k emotivnosti díla a jeho celkový charakter pak ukazuje Kaplického jako charismatického umělce a bojovníka, který se zasazoval o „spravedlnost“.

Okno nad Prahou je film, který ukazuje od každého něco – kus Kaplického osobnosti, kus jeho architektské dráhy a kus politických útlaků. Dohromady pak tvoří trochu roztržitý dokument, který je především výrazem autorčina obdivu k této osobnosti (dodejme, že oprávněného). Z tohoto hlediska je tedy film velmi snadno kritizovatelný, ale na druhou stranu dokládá sympaticky osobní přístup. Stavba knihovny je v nedohlednu, ale na film o ní se rozhodně stojí za to podívat.

Dokumentární,
Česká
republika,
2010, 78 min
Režie: Olga
Špátová

HOPE

Barb Iverson

I am often asked what I see as the biggest differences between the Czech Republic and the United States. The funny answer is, of course, the beer. I really try not to compare the two countries I love; they are very different and constant comparison is not healthy. However, as I think more deeply about this question, there is something that comes to my mind: Hope.

American children are told, from a very young age, that if they work hard, study hard, make the best of their opportunities, they can be anything they want to be. The long-shot goal is usually: You can even be President!! Maybe not every child hears this, but whether you are born rich or poor or in between, someone is probably telling you that the world is available to you if you put your mind to it. As a result, children dream big dreams, and young people continue to dream about their futures. Not all of them fulfill their dreams, but some do. Even adults continue to talk about dreams.

hope
comparison
work hard
make the best of sth.
opportunity
long-shot goal
be available

fulfill
unattainable
CEO - chief executive
officer
generous
immediate goals

D'Orta, Marcello (ed.): Já to doufejme nějak zmáknou. 60 slohových prací neapolských dětí. Praha: Baobab, 2009. Z italského originálu lo speriamo che me la cavo (Milano: Arnoldo Mondadori Editore, 1990) přeložila Kateřina Vinšová.

Neapolské předměstí, konec 80. let. V místní škole zadává Marcello d'Orta svým desetiletým žákům slohové cvičení. Za rok odjede na sever a literární výplody svých svěřenců vydá jako knížku.

Začtete se do ní a pochopíte, co znamená bestseller a dobrý učitel. Neapolský rodák v Arzanu kantoroval 10 let a své děti znal jako své boty. Věděl, koho „nejvíc zaujal konec světa, protože se nebojím, jelikož a protože budu už alespoň sto let mrtvý“ takže „to doufejme nějak zmáknou“, i když „v naší škole rozkazuje školník“, který je „tak trochu kamarista a všichni se před ním třesou“ a „na procházku ulicemi města radši na procházku nechodím“, protože „v Casavatore se zabíjí pro každou volovinu.“ I takové trudné vyhlídky ovšem dokáže mladý pisatel zkrotit odzbrojícím prohlášením, že „třetí svět je ještě mnohem třetější než my“. A tak, i když je rodné Arzano „smradlavá díra“ a „v Neapoli umřeš, zatímco když jedeš do Švýcarska (které mimochodem „sousedí se Švýcarskem, Itálií, Německem, Švýcarskem a Rakouskem“) tak „umřeš pozdějc, nebo zůstaneš naživu“, sny malých talíánků se prozatím točí kolem koncertů Madonny, rodinných výletů na pláž či svátečního stolu se sicilskými trubičkami a šumivým gragnanem, (nicméně „i když bývá při masopustním rejži veselo, já po lidech shnilá vajíčka neházím, protože nejsem tak pitomá jako Giustino“) a jejich hrdinou zůstává nezaměstnaný táta nebo maminka, která „se pro nás objetuje k smrti“ a „když doma nejsou peníze, dělá jako kdyby nic“, ale „když jí to někdy popadne a pohádá se s tatínkem, vždycky vyhraje“. Stejně jako tahle knížka, jejíž vtip, upřímnost a opravdovost dělá dlouhý nos na bídu, mafii i prohranou fotbalovou ligu – alespoň na papíře.

an american's view

naděje
porovnávání
tvrdě makat
co nejlíp využít
příležitost, možnost
výhledový cíl
k dispozici, zde přibližně:
„může vám patřit svět“
splnit
nedosažitelný

velký šéf
štědrý
bezprostřední cíle

I have not found this to be true of Czech young people. I don't meet many students who believe that they can be and do anything they want in life. For many years, people in this country didn't have the opportunities they do now. So maybe in the future it will change. For now I don't hear much about dreams for the future beyond school plans and job plans. But it's not usually something crazy-big or maybe unattainable (that not everyone could do—like be the CEO of a beer- and food-tasting company or invent an alternative fuel).

What I see is that American young people have great hope for their futures and believe that they can make life better for themselves and, eventually, their children. Hope pushes them to work hard, take care of their world, and be generous to others. I think Czech students work hard toward more immediate goals (like school). But I'm not sure that hope is what motivates them.

Disagree? You can write to Barb at barbiversonprague@mac.com ■

Jak dopadly volby?

Na konci května v Čechách proběhly volby, tedy až po uzávěrce tohoto Bratrstva. O spekulace, zda ODS a TOP09 případně s KDU či Zelenými dostanou dost hlasů, aby vytvořily tzv. pravicovou vládu, jak to dopadne s Věcmi Veřejnými slibujícími všechno všem podobně jako „Zemanovci“, nebo jestli ČSSD jako první polistopadová strana povládně s podporou KSČM, zas tak nejde. Důležitější je, kam nová vláda zemi povede. Promolí např. těžební limity, aby se podnikaví šikulové prokotali k dalšímu uhlí? To je docela důležitý ukazatel postoje budoucí vlády ke společnosti ČEZ. Energetický skoromonopol je mocnější než půl parlamentu a bylo by záhodno to změnit. Stejně jako rostoucí státní dluh. Anebo ne tak docela špičkové školství. A co zdravotnictví a důchodová reforma? Anebo... Superpředvídatelné nadpolitiky schopné všech potřebných kompromisů se, tuším, asi zvolit nepodařilo. (Možná i proto, že je mezi nimi tak málo žen?) Bude stačit, když výše zmíněné oblasti posunou tím správným směrem, vedeni upřímným ohledem na veřejné blaho. (Pořád věřím, že takové politiky zvolit lze. Navíc se většina lídrů popisuje jako věřící... Všimli jste si?)

„Přemluv bábu“

Podomácku vyrobené video s Mádlem a Issovou byla taky součástí předvolbních půtek. Nebo vlastně ne. Nikdo jim za to nezaplatil. Věděli, že leckoho naštvou. A stejně zaapelovali na „nás mladé“, že máme jít volit, popřípadě o tom, koho volí, máme podiskutovat se svými prarodiči. Ano, použité vtípky byly prosté a nevybíravé a ústřední tvrzení neko-rektní (voliči levice = staří lidé z venkova). Jenže jak jinak probudit facebookovou generaci z letargie? Vy byste na YouTube koukali na něco bez chuti a zápachu? Já ne... A vyvolal ten klip diskusi i u vás doma?

Sluníčko, klendra, naboso, v zimní bundě...

V naší části Evropy tohle jaro letní teploty přecházejí v přízemní mrazíky – souvisí to asi s oteplováním planety, jež má vést k extrémnějším výkyvům počasí (ostatně záplavy přišly i tohle jaro). Tak uvidíme, jaké bude léto. Podívala jsem se ale na mapu světa zobrazující průměrné roční teploty a znovu jsem upřímně poděkovala za Golský proud. Kdyby ho nebylo, měli bychom tu vzhledem k našim zeměpisným šířkám jako v Kanadě či na Sibiři. V době ledové to tady u nás přestal ohřívát – a teď má kvůli změněným podmínkám v Arktidě (zejména úbytku ledové vrstvy) zase slábnout. Ověřte kolísání empiricky – začněte s meteorologickými měřeními i na vaší faře!

Zemřel Otakar Motejl

Právník, který ze země vydupal úřad ombudsmana a za minulého režimu hájil disidenty.

750 miliard pro Řecko

Vypadalo to, že se eurozóna možná i rozpadne, Řecku už nikdo nechtěl půjčit... Nový garanční fond by měl situaci uklidnit, ale co s tím, že politici všude rádi slibují na dluh a několik dalších zemí EU má dluhy ještě větší?

Ekumenický Kirchentag

Početná česká výprava, hojný program, opatrnější diskuse s ohledem na ekumenický dialog. Mnichov zaplavený kirchentagovými turisty. Obří bohoslužby. Za dva roky zas. S takovými očekáváními dopisují Všimli jsme si a odjíždím...

I EVANGELÍCI SPORTUJÍ!!!

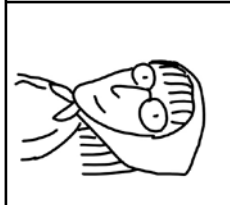
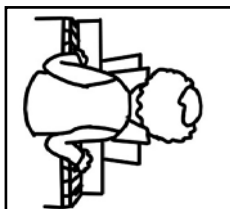
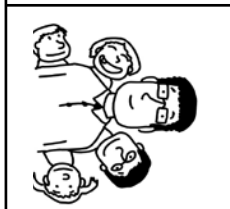
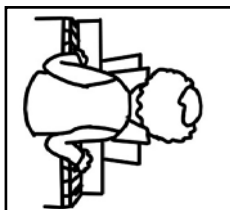
Tomáš Groll

„To nechápu. Sem nevěděl, že i věřící hrajou dobře fotbal,“ řekl mi kdysi spolužák po tělocviku. Pobavilo mě to. Je přece jasné, že věřící hrají fotbal a volejbal. A každý ví, že co evangelík to sporták nebo atletka. Bez bible, zpěvu a pohybu by nebyla žádná akce mládeže. A tak se před dvěma lety konal první ročník Sportovního pobytu evangelické mládeže, a protože ho všichni ve zdraví přežili, konal se pak druhý ročník a letos se připravuje už třetí – 30. 7. – 6. 8. na faře v Horní Čermné.

Na programu je krocení kulatých nesmyslů rukama, nohama a jinými částmi těla a i za pomoci různých nástrojů – prostě kolektivní míčové sporty. V duchu husitské tradice vyznavači kol mohou podnikat spanilé cyklojízdy po okolí. Dále budou připraveny „odpočinkové“ „sporty“ jako kriket, petanque, šipky, kuličky, a také moderní společenské hry a filmy se sportovní tematikou. V nedalekém sportovním areálu je možné se oddávat vodním hrátkám, minigolfu a beachsportům, nebo ležingu. Nicméně vrcholem této akce jistě budou interaktivní přednášky fyzioterapeutky Marcely Lajnerové o fyzioterapii. Potrénujeme stabilitu, naučíme se masáže krku a budeme se věnovat protahování a posilování. Získáme poznatky a dovednosti, které jsou k nezaplacení, účastníci pobytu však přijdou jen na 1700 Kč (cena kurzu).

Pobyt je určen mládeži od 16 let a je zaměřen na amatérské, příležitostné i teoretické „sportovce“ ze všech koutů republiky, všech vyznání a obou pohlaví. Kurz vede Tomáš Groll a Leonardo Teca. *Více na Facebooku a stránkách mládeže.*

Přihlašování na celocírkevní letní akce pro mládež běží.

Přihlašujte se na letní akce pro mládež, které pro vás pořádá oddělení mládeže ÚCK. Stále jsou volná místa.

Více čtete na <http://mladez.evangelnet.cz/113>

Letní nabídka z EYCE (Ecumenical Youth Council in Europe)

EYCE vás zve na letní školení v Litvě

Školení pro ekumenické školitele v oblasti ekonomické spravedlnosti.

Termín: 1. – 8. 8. 2010

Místo: **Klaipeda, Litva**

Téma: **„Čelit ekonomické krizi“** – role a možnosti organizací pro mládež.

„Facing the Economic Crisis“ - role and possibilities of youth organisations.

Více informací, časový plán akce a přihlášku naleznete na

<http://mladez.evangelnet.cz/405>

Občanské sdružení Y – Open zve na 5. ročník letního English campu s dopolední výukou angličtiny rodilými mluvčími v Doksech od 31. 7. do 7. 8. 2010.

Cena je 3.500 Kč, malé děti bez služeb zdarma, děti od 4 let – 12 let 2.900 Kč (je pro ně zajištěno také dopolední hlídání či výuka).

Camp je určen pro dvě oddělené skupiny účastníků – mládež a rodiny s dětmi. Kromě dopolední **výuky angličtiny v malých skupinkách** podle úrovně, je připraven také bohatý sportovní a kulturní program, výlet parníkem po Máchově Jezeře, grilování prasete, výlety...

Program je zcela dobrovolný včetně výuky. Ubytování je zajištěno v chatkách a zděné budově.

V případě zájmu kontaktujte y.open.os@gmail.com, kde obdržíte podrobnější informace a přihlášku.

Fotky z předešlých akcí je možné shlédnout na www.yopen.webz.cz.

Vážení předplatitelé,

omlouváme se za problémy s předplatným - především

za nesplnitelný termín splatnosti na vystavených fakturách.

Číslo došlé faktury je zároveň variabilním symbolem pro platbu.

Jakékoli problémy s Vámi rádo vyřeší ekonomické oddělení:

ekonomicke@e-cirkev.cz, tel: 224999227.

BRATRSTVO

roč. 51/2010
číslo 6

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Grafická úprava: O. Fikejs, sazba a technická redakce: Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangelnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangelnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

ISSN - 1213-9351